

ಮಾತಿನ ಕಿಡಿ ಸಾಕು, ನಗೆಮುಲಾಮು ಬೇಕು

ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು
ಕಹಿಯಾಗಿವೆ. ನೋಟದಲ್ಲಿ
ಉರಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.
ಮನಸ್ಸುಗಳು
ಮುರಿದುಹೋಗಿವೆ,
ಮುದುಡಿಹೋಗಿವೆ.
ಇದೆಲ್ಲ ಆದುದು ಹೇಗೆ?
ಇಲ್ಲದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು
ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವರು
ಯಾರು?
ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಉತ್ತರ
ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ
ಸಂಗತಿಗಳಿವು.

ಈಶ್ವರ್

ನಗು ಮತ್ತು ನೋವು, ವಿನೋದ ಮತ್ತು ದುರಂತ, ಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಆಘಾತ - ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ತೆಳು ಗೆರೆಯಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಮೆರಿಕದ ನಗೆವಾದಿ ಎಮರ್ಸನ್ ಲೂಯಿಸ್ ಬಾಂಬೆಕ್ ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾತು. ಜೀವನಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿರುವ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿನ ತೆಳು ಗೆರೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಮರೆತಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿರುವ ಫಲಿತಾಂಶವೇ ಇಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೇ. ದುಡಿಮೆಯ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ದಣಿವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಣ್ಣಾಗಿ ಸುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಸಾಲದೆನ್ನುವಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಳಗಿನ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ಒತ್ತಡಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೇ ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಚರ್ಚೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ. ಆ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಕಹಿಯಾದವು, ನೋಟದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು, ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮುರಿದುಹೋದವು. ಇದೆಲ್ಲ ಆದುದು ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿವು.

ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಇಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಸಹಜವಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾರೋ ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನೇ ಒಲೆಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿವು. ಆ ಉರಿಗೆ ನಾವು ಅರಿಯದಂತೆಯೇ ಗಾಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಉರಿ ಊರನ್ನೆಲ್ಲ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದವರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಂಪು ಮಹಲುಗಳಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಂಕಿಯಾಟದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ನೈಜ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ, ಮರೆಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರದು. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಿಸಿ ನಮಗೆ ತಾಕಬೇಕು. ಆ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮರೆತು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು, ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನಗತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆಟ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಡುವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಮತ್ತರವಲ್ಲ, ಮಮತೆ; ಸಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರಸ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಮತೆ, ಸಮರಸ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಅಂಥ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಾಸ್ಯರಸವೇ ಶಕ್ತಿಮಧು. ಹಾಸ್ಯ ಮುಖದ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಹಗುರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ಬಗ್ಗಡಗೊಳ್ಳಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವಷ್ಟೆ; ನಗೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಂಧುಮಿತ್ರರ ನಡುವೆ ನಗೆಚಚಾಕಿ ಹಾರಬೇಕು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ನಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಏಜಿಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವ ದಿನಗಳಿವು. ಈ ನಗೆಯ ಏಜಿಂಟರು, ನಗೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಂಜಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತಿನ ಘನತೆಯನ್ನೂ ಭಾಷೆಯ ವಿವೇಕವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಔದಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿದೂಷಕರು ತಾವೇ ಬೆತ್ತಲಾಗಿ ಜನರನ್ನು ನಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಏಜಿಂಟರಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಈವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವಕೋಶದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದವರನ್ನು, ಸಮಾಜದ ಜೀವಕೋಶದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾತಿನ ಒಡಕು ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಊರುಕೇರಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಘಟನೆಯ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು? ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೋವು, ಆರ್ತನಾದ, ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವನ ಹಗುರವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾತಾದರೂ, ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮರೆತಿರುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾಜವೇ ಒಲೆಯಂತಾಗಿರುವ ಹೊತ್ತು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತು, ಈ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು ನಗೆಮಳೆಗಷ್ಟೇ.

ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳು ನಗೆಯ ಮಾಸ. ಯುಗಾದಿ ಸಂಭ್ರಮ ಹೊಸತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸುವ ರೂಪಕ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಯುಗಾದಿ ಜೊತೆಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾವೂ ಬದಲಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಗಿಡಮರಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಗಳೂ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಧರಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಪಾಠವಾಗಬೇಕು. ಮನದಲ್ಲಿನ ಕಿಲುಬುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ತಿಳಿಯಾಗಬೇಕು.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.